

Ηλεκτρονική επεξεργασία προσωπικών δεδομένων από τις τράπεζες (θεσμικό πλαίσιο)

ΤΗΣ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΠΟΥΛΟΥ-ΑΙΓΥΠΤΙΑΔΟΥ

Επίκουρης καθηγήτριας Πανεπιστημίου Μακεδονίας, δικηγόρου παρ' Αρείω Πάγω

1. Εισαγωγή

Οι τράπεζες, για την υποστήριξη της οικονομικής τους δραστηριότητας, χρησιμοποιούν ευρύτατα, με πολύπλοκη υποδομή σε εξοπλισμό και εγκαταστάσεις, την πληροφορική τεχνολογία τόσο για την ηλεκτρονική επεξεργασία προσωπικών δεδομένων που πραγματοποιούν οι ίδιες, όσο και για την αποδοχή ροής προσωπικών δεδομένων που επεξεργάζονται άλλοι φορείς. Η πρακτική αυτή συμβαδίζει με το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα των τραπεζών στην πληροφόρηση (άρθρο 5Α ισχύοντος Συντάγματος) και υπαγορεύεται από το ιδιαίτερο (οικονομικό) συμφέρον τους να γνωρίζουν στοιχεία της οικονομικής κατάστασης και δραστηριότητας, αλλά και προσωπικές πτυχές (οικογενειακή κατάσταση, ηλικία, τρόπο ζωής, συνήθειες κ.λπ.) όχι μόνο των ήδη πελατών, αλλά και των υποψήφιων¹ πελατών τους. Από την άλλη πλευρά ο κάθε πελάτης (ή υποψήφιος πελάτης) τράπεζας έχει το συνταγματικά κατοχυρωμένο δικαίωμα προστασίας των προσωπικών του δεδομένων από τη «συλλογή, επεξεργασία και χρήση τους, ιδίως με ηλεκτρονικά μέσα» (άρθρο 9Α ισχύοντος Συντάγματος).

¹ Υποψήφιοι με την έννοια είτε ότι τα ίδια τα πρόσωπα-υποκείμενα των δεδομένων επιθυμούν να γίνουν πελάτες (π.χ. να δανειοδοτηθούν) είτε ότι ανήκουν σε πληθυσμιακή κατηγορία στην οποία επιθυμεί να στραφεί η τράπεζα στο πλαίσιο του επιχειρηματικού της σχεδίου.

Όπως είναι κατανοητό, το πρόβλημα της παραπάνω σύγκρουσης δικαιωμάτων παύει να είναι μόνο θεωρητικό και καθίσταται και πρακτικό, όταν ο πελάτης (ή ο υποψήφιος πελάτης) της τράπεζας δεν παρέχει τη συγκατάθεσή του στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, είτε γιατί δεν το επιθυμεί είτε γιατί αγνοεί την παραπάνω επεξεργασία. Για να είναι σύμμομη η επεξεργασία στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει, παρότι συντελείται χωρίς τη συγκατάθεση του πελάτη-υποκειμένου των προσωπικών δεδομένων, αφενός να είναι «απολύτως αναγκαία» για τον επιδιωκόμενο σκοπό, αφετέρου να εξυπηρετεί έννομο συμφέρον του υπευθύνου επεξεργασίας ή του αποδέκτη «προφανώς υπέρτερο» σε σχέση με εκείνο του πελάτη-υποκειμένου των προσωπικών δεδομένων (άρθρο 5 παρ. 2 περ. ε' Ν. 2472/1997).

Το ζήτημα ήταν αναμενόμενο να απασχολήσει την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα², η οποία εξέδωσε σχετικές αποφάσεις. Η παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων από τις τράπεζες, το οποίο διαμορφώνεται με βάση τις αποφάσεις της Αρχής, που εφαρμόζουν την αντίστοιχη νομοθεσία, αποτελεί το αντικείμενο της παρούσας μελέτης. Το παραπάνω πλαίσιο αφορά την επεξεργασία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς φυσικών προσώπων-πελατών και υποψήφιων πελατών των τραπεζών, αλλά και την επεξεργασία λοιπών προσωπικών δεδομένων, η οποία επιτελείται από τις τράπεζες στο πεδίο της καθημερινής συναλλακτικής τραπεζικής δραστηριότητας.

2. Επεξεργασία οικονομικών δεδομένων

Στον τομέα της επεξεργασίας των οικονομικών δεδομένων των πελατών ή υποψήφιων πελατών τους, οι τράπεζες συνεργάζονται στενά με τη διατραπεζική ανώνυμη εταιρεία «ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε.», που φέρει το διακριτικό τίτλο «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.». Η συνεργασία αυτή αφορά αμφίδρομη διασύνδεση των αρχείων των τραπεζών με το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε.³, η οποία αποτελεί μορφή επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, σύμφωνα με το άρθρο 2 περ. στ' Ν. 2472/1997.

² Πρόκειται για ανεξάρτητη επαγγελματική διοικητική Αρχή, που λειτουργεί από το 1997 (άρθρα 15 επ. Ν. 2472/1997) και έχει ως κύρια αποστολή της τον έλεγχο της εφαρμογής του προστατευτικού για τα προσωπικά δεδομένα νομοθετικού πλαισίου. Στη συνέχεια της παρούσας μελέτης, η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, που συχνά αποκαλείται και «Αρχή προστασίας προσωπικών δεδομένων», θα αναφέρεται, χάριν συντομίας, ως «Αρχή». Κριτική παρουσίαση της Αρχής και του έργου της βλ. σε Μήτρου, Λ., Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, ό.π., Δόνο, Π. Μήτρου, Λ.- Μίτλεττον, Φ. Παπακωνσταντίνου, Ε., Η Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και η επαύξηση της προστασίας των δικαιωμάτων, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2002 και τις εκεί παραπομπές. Για την Αρχή βλ. επίσης Αλεξανδροπούλου-Αιγυπιάδου, Ε., Ζητήματα από το Δίκαιο Πληροφορικής, ό.π., σελ. 42 επ., Γέροντα, Β., Η προστασία του πολίτη από την ηλεκτρονική επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 2002, σελ. 235 επ.

³ Περισσότερα για την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. και για το θεσμικό πλαίσιο της επεξεργασίας οικονομικών δεδομένων από τη διατραπεζική αυτή εταιρεία βλ. Αλεξανδροπούλου-Αιγυπιάδου, Ε., «Ηλεκτρονική επεξεργασία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. (θεσμικό πλαίσιο)», Δελτίον Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών, Β' τριμήνιο 2004, σελ. 25 επ.

Συγκεκριμένα, οι τράπεζες συλλέγουν και τηρούν αρχείο με δυσμενή στοιχεία πελατών τους (απλήρωτες συναλλαγματικές, ακάλυπτες επιταγές κ.λπ.), που ηλεκτρονικά διαβιβάζουν στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. Το υποκείμενο των δυσμενών οικονομικών στοιχείων που τηρούνται στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. και στις τράπεζες-μετόχους δικαιούται να έχει πρόσβαση σε αυτά, ιδίως αν πρόκειται για οικονομικά στοιχεία που δεν υπάρχουν σε άλλη πηγή. Έτσι, μεταξύ άλλων, ακάλυπτες επιταγές και απλήρωτες συναλλαγματικές που διαβιβάζονται ηλεκτρονικά στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. από το αρχείο των εμπλεκόμενων τραπεζών πρέπει να τηρούνται για καθορισμένη χρονική περίοδο, στη διάρκεια της οποίας η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. και οι εμπλεκόμενες τράπεζες οφείλουν να ικανοποιούν τα δικαιώματα πρόσβασης και αντίρρησης των υποκειμένων (υπ' αριθ. 523/19.10.1999 απόφαση της Αρχής, http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/191099_teiresias.doc, που επαναλήφθηκε με την υπ' αριθ. 25/2004 απόφαση της Αρχής, ΚΝοΒ 52(2004) 685). Η τυχόν αδυναμία ικανοποίησης των παραπάνω δικαιωμάτων του υποκειμένου (π.χ. απώλεια των επίμαχων στοιχείων ή λειτουργική αδυναμία ανεύρεσής τους από την εμπλεκόμενη τράπεζα) δημιουργεί υποχρέωση διαγραφής των σχετικών στοιχείων από το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. (υπ' αριθ. 28/2003 απόφαση της Αρχής (<http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/28/2003.doc>)).

Εξάλλου, η απευθείας πρόσβαση των τραπεζών στη βάση δεδομένων της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., που γεννά και υποχρέωσή τους για σχετική ενημέρωση του υποκειμένου των δεδομένων, επιτρέπεται μόνο για τον προληπτικό έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότητας των πελατών ή των υποψήφιων πελατών τους, ο οποίος δεν μπορεί να επεκτείνεται σε άλλα πρόσωπα που δεν μετέχουν στη συναλλακτική σχέση. Έτσι, με την υπ' αριθ. 45/2002 απόφαση της Αρχής (ΚΝοΒ 51(2003) 737), κρίθηκε νόμιμη η επεξεργασία από τράπεζα, με πηγή το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε., των οικονομικών δεδομένων προσώπου, που επρόκειτο να συμμετάσχει σε δανειακή σύμβαση ως εγγυητής, ενώ με την υπ' αριθ. 54/2001 απόφαση της Αρχής (ΚΝοΒ 50(2002) 1677) κρίθηκε μη νόμιμη η εξέταση από τράπεζα της πιστοληπτικής ικανότητας του συζύγου της αιτούσας δάνειο, χωρίς προηγούμενη συγκατάθεση και ενημέρωσή του και χωρίς οποιαδήποτε ανάμειξή του στη δανειακή σχέση. Επίσης απαγορεύεται η χρησιμοποίηση των παραπάνω δεδομένων για άλλο σκοπό, πέραν του ελέγχου της φερεγγυότητας, π.χ. για την υποστήριξη έννομου συμφέροντος της τράπεζας σε δίκη ενώπιον Δικαστηρίου (υπ' αριθ. 61/2001 απόφαση της Αρχής, ΚΝοΒ 50(2002) 1676), όπως και η περαιτέρω διαβίβαση από τις τράπεζες στοιχείων που άντλησαν από το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. (υπ' αριθ. 109/31.3.1999 απόφαση της Αρχής, http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/109_310399_APOFASI%20TEIRESIA.doc, που επαναλήφθηκε με την υπ' αριθ. 24/2004 απόφαση της Αρχής, ΚΝοΒ 52(2004) 683). Κατ' εξαίρεση οι τράπεζες μπορούν να παρέχουν σε εταιρείες, οι οποίες έχουν σκοπό τη διαπίστωση της πιστοληπτικής ικανότητας, τα δεδομένα που έχουν οι ίδιες διαβιβάσει στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. και όχι εκείνα, των οποίων είναι αποδέκτριες (υπ' αριθ. 71/2001 απόφαση της Αρχής, ΚΝοΒ 50(2002) 1675).

Επίσης, στο πεδίο επιδίωξης είσπραξης από τις τράπεζες των απαιτήσεών τους, κρίθηκε νόμιμη ενέργεια τράπεζας να αναζητήσει τα στοιχεία της διεύθυνσης οφειλέτριας μέσω των γονέων της, χωρίς να αναφέρει τα περί οφειλής (υπ' αριθ. 70/2002 απόφαση της Αρχής, ΚΝοΒ 51(2003) 735), όπως και να επιδώσει διαταγή πληρωμής στο χώρο εργασίας του οφειλέτη, όταν δεν είναι δυνατή η εξεύρεσή του με άλλο τρόπο (υπ' αριθ. 72/2002 απόφαση της Αρχής, ΚΝοΒ 51(2003) 737). Αντίθετα η Αρχή, με τις υπ' αριθ. 59/2002 (ΚΝοΒ 51(2003) 738) και 69/2002 (ΚΝοΒ 51(2003) 737) αποφάσεις της, αποφάνθηκε ότι δεν είναι σύνομη η ανακοίνωση από τραπεζικό υπάλληλο χρηματικής οφειλής του οφειλέτη στον προϊστάμενο του τελευταίου ή γενικά στην υπηρεσία του και επέβαλε πρόστιμο στη δανείστρια τράπεζα.

Ένα συναφές ζήτημα που απασχόλησε την Αρχή ήταν αν είναι νόμιμη η επεξεργασία οικονομικών δεδομένων οφειλέτη τράπεζας από εταιρεία, η οποία λειτουργούσε ως αντιπρόσωπος της τράπεζας και εκτελούσε την επεξεργασία με σκοπό την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού. Η Αρχή, με την υπ' αριθ. 482/2001 απόφασή της (http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/482_01032001.doc), έκρινε νόμιμη την επεξεργασία με το σκεπτικό ότι έγινε στα πλαίσια του σκοπού της αντιπροσώπευσης, που ήταν η πραγματοποίηση εξωδικαστικών ή δικαστικών ενεργειών για λογαριασμό της αντιπροσωπευόμενης τράπεζας. Προς την ίδια κατεύθυνση κινήθηκε η Αρχή και όταν έκρινε, με την υπ' αριθ. 158/2002 απόφασή της (Συνήγορος 2002.71), ότι είναι νόμιμη η πρόσβαση στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. εταιρείας, η οποία, ενεργώντας για λογαριασμό τράπεζας, δέχεται αιτήσεις για υπηρεσίες πιστωτικών καρτών, παρεχόμενες από την αντιπροσωπευόμενη τράπεζα.

Σε σχέση με τη διαβίβαση οικονομικών στοιχείων πελατών των τραπεζών σε τρίτους, η Αρχή, με την υπ' αριθ. 22/2004 απόφασή της (http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/22_2004.doc) έκρινε ότι είναι νόμιμη η χορήγηση, σε τρίτο, αντιγράφων επιταγών, που η τράπεζα διατηρεί και που αποτελούν το μόνο τρόπο απόδειξης δικαιώματος του αιτούντος-τρίτου ενώπιον Δικαστηρίου.

3. Επεξεργασία λοιπών προσωπικών δεδομένων

Στο πλαίσιο των καθημερινών τραπεζικών συναλλαγών, κρίθηκε, με την υπ' αριθ. 55/2002 απόφαση της Αρχής (ΚΝοΒ 51(2003)738 και <http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/55-901%2016.05.2002.doc>) ότι δεν συνιστά παραβίαση των προσωπικών δεδομένων η μετάδοση εικόνας και ήχου προσώπου μέσω εικονοτηλεφώνου με σκοπό την πιστοποίηση της ταυτότητας του συναλλασσομένου με τράπεζα, εφόσον υπάρχει συγκατάθεση του υποκειμένου και τα δεδομένα που δημιουργούνται δεν αποθηκεύονται σε αρχείο. Ακόμη, με την υπ' αριθ. 152/2001 απόφαση της Αρχής (ΚΝοΒ 50(2002) 1679), θεωρήθηκε νόμιμη η ενέργεια τράπεζας, εκδότριας πιστωτικής κάρτας, να καταγράφει τηλεφωνική συνδιάλεξη πελάτη της με αντικείμενο την πληροφόρησή του για τον τρόπο ακύρωσης της πιστωτικής κάρτας, προκειμένου να διασφαλίσει το ακριβές περιεχόμενο της συνδιάλεξης, το χρόνο πραγματικής της διάρκειας και να αποκλείσει τη δυνατότητα συναλλαγών, από μη εξουσιοδοτημένο πρόσωπο, με χρήση κάρτας που έχει απολεσθεί ή κλαπεί. Επίσης η Αρχή, λαμβάνοντας υπόψη την αναγκαιότητα πρόληψης και αποτροπής εγκλημάτων σε τράπεζες, καθώς και την ανάγκη επίλυσης διενέξεων που αφορούν αμφισβητήσεις οικονομικών συναλλαγών, επέτρεψε, με την υπ' αριθ. 40/2001 απόφασή της (ΚΝοΒ 50(2002) 1677), την παράταση του χρόνου διατήρησης των δεδομένων που συλλέγονται από την εγκατάσταση κλειστών κυκλωμάτων σε τράπεζες από 15 ημέρες σε 45 ημέρες κατ' ανώτατο όριο. Αντίθετα η Αρχή έκρινε μη νόμιμη την έκδοση από τράπεζα πιστωτικής κάρτας χωρίς τη συγκατάθεση του φερομένου ως κατόχου (υπ' αριθ. 41/2001 απόφαση της Αρχής, ΚΝοΒ 50(2002) 1677), καθώς και την παρακράτηση από την τράπεζα και την άρνηση απόδοσης σε υποψήφιο πελάτη των δικαιολογητικών που αυτός είχε προσκομίσει για την υποστήριξη αίτησής του για χορήγηση πιστωτικής κάρτας, η οποία απορρίφθηκε (υπ' αριθ. 26/2003 απόφαση της Αρχής http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/26_2003.doc).

Σε ό,τι αφορά στη νομιμότητα των όρων που περιλαμβάνονται στα έντυπα των τραπεζών σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, η Αρχή αποφάνθηκε, στην ετήσια Έκθεση πεπραγμένων της Αρχής 2000 (http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Com/annual_report_00_ver3_FINAL.doc, σελ. 22) ότι η υπογραφή από τον πελάτη του σχετικού εντύπου δεν στοιχειοθετεί τη συγκατάθεσή του για επεξεργασία των δεδομένων του από όλες τις Διευθύνσεις της τράπεζας ή και τις εταιρείες του ίδιου επιχειρηματικού ομίλου για σκοπούς άσχετους με το αντικείμενο της συγκεκριμένης συναλλακτικής σχέσης (π.χ. διαφημιστικούς). Η Αρχή, στην ίδια Έκθεσή της, επισήμανε επίσης το δικαίωμα του πελάτη να αρνηθεί τη χρησιμοποίηση των δεδομένων του για άλλους σκοπούς, χωρίς αυτό να έχει επιπτώσεις στην αντιμετώπιση του αιτήματός του για ίδρυση συναλλακτικής σχέσης με την τράπεζα.

Στο χώρο της προώθησης ή διαφήμισης προϊόντων ή υπηρεσιών της τράπεζας, είναι νόμιμη η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων για τους παραπάνω σκοπούς, με τις ακόλουθες διακρίσεις: Εφόσον παρέχεται η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, η επεξεργασία είναι κατ' αρχήν νόμιμη. Εάν δεν υπάρχει συγκατάθεση του υποκειμένου, η επεξεργασία είναι νόμιμη υπό τους ακόλουθους όρους, τους οποίους θέτει η υπ' αριθ. 50/20.1.2000 απόφαση της Αρχής «Όροι για τη νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης και της διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας» (<http://www.dpa.gr/Documents/Gre/Apofaseis/etaireies.doc>): α) τα δεδομένα να προέρχονται από καταλόγους που απευθύνονται στο ευρύ κοινό (π.χ. τηλεφωνικός κατάλογος ΟΤΕ) και να υπάρχει η βεβαιότητα ότι τα υποκείμενα που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτόν έχουν δώσει τη συγκατάθεσή τους, ή από πηγές δημόσια προσβάσιμες που προορίζονται για την παροχή πληροφοριών στο ευρύ κοινό, εφόσον στη συγκεκριμένη περίπτωση έχουν τηρηθεί οι νόμιμες προϋποθέσεις για την πρόσβαση σε αυτές ή το ίδιο το υποκείμενο να δημοσιοποίησε τα προσωπικά του δεδομένα για συναφείς σκοπούς (π.χ. διανομή διαφημιστικών φυλλαδίων, συμμετοχή σε καταλόγους εμπορικών εκθέσεων κ.λπ.), β) ο υπεύθυνος επεξεργασίας να έχει συμβουλευτεί το Μπτρώο που τηρεί η Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 4 εδ. δ' σε συνδυασμό με το άρθρο 13 παρ. 3 Ν. 2472/1997, στο οποίο καταχωρούνται τα πρόσωπα που δηλώνουν ότι δεν επιθυμούν την επεξεργασία δεδομένων τους με σκοπό την προώθηση προμήθειας αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην έχει συμπεριλάβει τα δεδομένα των ανωτέρω προσώπων στην επεξεργασία, γ) ο υπεύθυνος επεξεργασίας να περιορίζεται στα απολύτως αναγκαία δεδομένα για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού, δηλ. στο ονοματεπώνυμο, τη διεύθυνση και το επάγγελμα των υποκειμένων των δεδομένων, και δ) ο σκοπός της επεξεργασίας να περιορίζεται στη διαφήμιση ή στην προώθηση πώλησης αγαθών ή στην παροχή υπηρεσιών εξ αποστάσεως και να μην αντίκειται στα χρηστά ήθη⁴.

Τέλος, στον τομέα της διαβίβασης στοιχείων προς τις τράπεζες, η Αρχή έκρινε, με την υπ' αριθ. 14/2002 απόφασή της (ΚΝοΒ 51(2003) 738), ότι η ανακοίνωση από επαγγελματικό σύλλογο σε τράπεζα του ονοματεπωνύμου και του αριθμού μπτρώου των μελών του, με σκοπό την άμεση ανάληψη του μερίσματος που ο παραπάνω σύλλογος διανέμει στα μέλη του από τις αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές, είναι νόμιμη, αφού έγινε για την ικανοποίηση έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο πιο πάνω σύλλογος, αλλά και τα ίδια τα μέλη του, για την ασφαλή και αποτελεσματική διανομή μερίσματος.

⁴ Είναι αυτονόητο ότι και στο πεδίο της άμεσης εμπορίας και διαφήμισης προϊόντων και υπηρεσιών των τραπεζών στο καταναλωτικό κοινό ισχύουν οι περιορισμοί των άρθρων 9 παρ. 10 και 14 παρ. 6 Ν. 2251/1994. Σύμφωνα με το πρώτο από τα προηγούμενα άρθρα, η μετάδοση διαφημιστικού μηνύματος απευθείας στον καταναλωτή μέσω τηλεφώνου, τηλεομοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αυτόματης κλήσης ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας επιτρέπεται μόνο αν συναινεί ρητά ο καταναλωτής. Σύμφωνα με το δεύτερο, απαγορεύεται χωρίς τη συναίνεση του καταναλωτή η χρησιμοποίηση τεχνικών επικοινωνίας, για την πρόταση σύναψης σύμβασης, όπως τηλεφώνου αυτόματης κλήσης, τηλεομοιοτυπίας (φαξ), ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου επικοινωνίας.

4. Τελικές παρατηρήσεις

Στην παρούσα μελέτη επιχειρήθηκε παρουσίαση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την επεξεργασία, από τις τράπεζες, των προσωπικών δεδομένων των πελατών και των υποψήφιων πελατών τους, όπως αυτό διαμορφώνεται από τις αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων. Η Αρχή, στοχεύοντας στην εξεύρεση της χρυσής τομής μεταξύ του οικονομικού συμφέροντος των τραπεζών και του προσωπικού συμφέροντος και δικαιωμάτων των πελατών τους, και συγκεκριμένα ανιχνεύοντας, σε κάθε περίπτωση, το «απολύτως αναγκαίο» της επεξεργασίας και την «προφανή υπεροχή» του συμφέροντος που υποδεικνύει την επεξεργασία έναντι των διακυβευόμενων αγαθών του υποκειμένου των δεδομένων, κατέληξε τις περισσότερες φορές σε επιτυχημένες λύσεις. Είναι βέβαιο ότι όσο περισσότερο ευαισθητοποιούνται οι πολίτες-πελάτες των τραπεζών και προσφεύγουν στην Αρχή, αλλά και οι ίδιες οι τράπεζες με τη μορφή ερωτημάτων προς την Αρχή, σχετικών με την αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων που ανακύπτουν στο πεδίο της επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων που επιτελούν, τόσο θα αναπτύσσεται και θα ολοκληρώνεται το σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Έχουμε επίσης τη γνώμη ότι η συνεργασία της Αρχής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων και των αντιπροσώπων των εμπλεκόμενων μερών (τραπεζών και πελατών τους) με σκοπό την εκπόνηση ειδικής Οδηγίας, που θα διέπει στο μεγαλύτερο δυνατό εύρος τη συμπεριφορά των τραπεζών κατά την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων των πελατών τους, θα συμβάλει σημαντικά στην περαιτέρω αποσαφήνιση των ορίων λειτουργίας του τραπεζικού συστήματος και στην αναβάθμιση της ασφάλειας των συναλλαγών.